

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2006-4-138 (Soruşturma)
Karar Sayısı : 07-66/814-300
Karar Tarihi : 22.8.2007

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10

Başkan : Tuncay SONGÖR (İkinci Başkan)
Üyeler : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI, M. Sıraç ASLAN,
Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN

B. RAPORTÖRLER : Murat AYBER, Metin HASSU, Hale SAĞLAM,
Fatma ÇELİK

C. ŞİKAYETÇİ : - Zülabidin ALTINKAYA
(İhbar)

20

D. HAKKINDA SORUŞTURMA YAPILAN TARAFLAR

- Türkiye Seyahat Acenteleri Birliği Vekili Av. Şükran TEZEL
Dikilitaş Mah. Aşık Kerem Sok. No:55 Beşiktaş/İstanbul

- TÜRSAB Kuşadası Bölgesel Yürütme Kurulu
Türkmen Mah. Leylak Sok. Zeki Aydın'lı Apt. No: 3/1 Kuşadası / Aydın

30 - Kuşadası Ticaret Odası
Kahramanlar Cad. Akdoğan Pasajı Kat:2 No:227 Kuşadası / Aydın

- Aphrodi Turizm
Lütfü Soyulcu İş Merkezi B Blok No: 27 Kuşadası/ Aydın

- Castle Travel
Adnan Menderes Bulvarı No :28 Kuşadası / Aydın

- Discovery Turizm
Türkmen Mah. İnönü Bulv. No: 36/A Kuşadası / Aydın

40

- Galileo Turizm
Yıldırım Cad. No:13/A Kuşadası Aydın

- Görelle Turizm
Cumhuriyet Mah. Toplum Sok. No: 41 Kuşadası / Aydın

07-66/814-300

- Kuşadası Turizm
Türkmen Mah. İstiklal Cad. Gürhan Apt. No: 4/B1 Kuşadası / Aydın
- 50 - Siba Tours
Süleyman Demirel Bulv. Tunay İş Merk. No: 18 Kat:3D 16 Kuşadası / Aydın
- Sisan Turizm
Ege Vista İş Merkezi No:3 G Kuşadası / Aydın
- Madalyon Travel and Shipping Agency
Candan Tarhan Bulvarı Şelale Evleri 2F Blok 1 Kuşadası / Aydın
- Last Minute Turizm
Belediye Santral Garajı No:11 Kuşadası / Aydın
- Regal Travel
Türkmen Mah. Gökhan Arın Bulv. No: 66/E Kuşadası / Aydın
- 60 - SunWind Turizm
Celal Atık Sok. No: 10 Kadınlar Denizi Kuşadası / Aydın
- Tayf Turizm
Adnan Menderes Bulv. No:46/A Kuşadası / Aydın
- Lykos Turizm
Kadınlar Denizi Yolu Belediye Çarşısı No:9/10 Kuşadası / Aydın

70 **E. DOSYA KONUSU: TÜRSAB, TÜRSAB Kuşadası Bölgesel Yürütme Kurulu (BYK), Kuşadası, Denizli, Aydın ve Didim'deki bağlı acenteler ile Kuşadası Ticaret Odası Seyahat Acenteleri Meslek Komitesi'nin zorunlu mesleki kararlar olarak, ortak bir fiyat politikası belirlemek ve bu kararlara uymayanlara yönelik olarak cezai yaptırımlar getirmek suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettikleri iddiası.**

F. İDDİALARIN ÖZETİ: TÜRSAB Kuşadası BYK, Kuşadası, Denizli, Aydın ve Didim'deki bağlı acenteler ile Kuşadası Ticaret Odası'nın seyahat acenteleri meslek komitesinin de hazır bulunduğu bir toplantıda zorunlu mesleki kararlar alındığı, ortak bir fiyat politikası belirlendiği ve bu kararlara uymayanlara yönelik olarak cezai yaptırımlar getirildiği iddia edilmiştir.

80 **G. DOSYA EVRELERİ:**

Kurum kayıtlarına 25.7.2006 tarih ve 5093 sayı ile giren Zülabidin Altınkaya imzalı başvuru üzerine hazırlanan 18.8.2006 tarih ve 2006-4-138/İİ-06-KT sayılı ilk inceleme raporu doğrultusunda alınan 24.8.2006 tarih ve 06-59/808-M sayılı Rekabet Kurulu Kararı üzerine önaraştırma başlatılmıştır.

90 Yürütülen ön araştırma kapsamında hazırlanan 21.9.2006 tarih, 2006-4-138/ÖA-06-MA sayılı Önaraştırma Raporu 28.9.2006 tarihli Rekabet Kurulu toplantısında görüşülmüş ve 06-67/906-M sayılı Kurul kararı uyarınca TÜRİSAB, TÜRİSAB Kuşadası Bölgesel Yürütme Kurulu, Kuşadası Ticaret Odası ve Kuşadası'nda faaliyet gösteren 14 adet seyahat acentesinin ortak bir fiyat politikası belirlemek ve bu kararlara uymayanlara yönelik olarak cezai yaptırımlar getirmek suretiyle 4054 sayılı Kanun'u ihlal edip etmediklerinin araştırılması amacıyla soruşturma açılmasına karar verilmiştir.

100 10.10.2006 tarihli Rekabet Kurumu yazısı ile haklarında soruşturma başlatıldığı ve 30 gün içinde ilk yazılı savunmalarını sunmaları gerektiği hususu soruşturma taraflarına bildirilmiş, bu bildirimden ardından tarafların süresi içinde hazırladıkları İlk Yazılı Savunmaları 9-16.11.2006 tarihleri arasında Rekabet Kurumu'na intikal etmiştir.

Soruşturma Heyeti'nce, haklarında soruşturma açılan taraflar hakkında 4054 sayılı Kanun'un ihlal edilip edilmediğine ilişkin olarak hazırlanan 26.3.2007 tarih, SR/07-05 sayılı Soruşturma Raporu, Kanun'un 45. maddesi uyarınca Rekabet Kurulu'nun tüm üyeleri ile ilgili taraflara tebliğ edilmiş; soruşturma tarafı teşebbüslerden 30 gün içerisinde ikinci yazılı savunmalarını göndermeleri talep edilmiştir.

110 Süresi içinde gönderilen ikinci yazılı savunmalara ilişkin Soruşturma Heyetinin değerlendirmelerini içeren Ek Görüş Raporu 31.1.2007 tarihinde hazırlanmış, Kanun'un 45. maddesi uyarınca Rekabet Kurulu'nun tüm üyeleri ile ilgili taraflara 21.3.2007 tarihinde tebliğ edilmiştir. Aphrodi Turizm, Discovery Turizm, Galileo Turizm, Kuşadası Ticaret Odası ve TÜRİSAB tarafından sunulan Ek Görüş Cevaplar Rekabet Kurumu kayıtlarına 1-21.6.2007 tarihleri arasında intikal etmiş ve bu savunmalarda yer verilen hususlar ile bunlara dair Soruşturma Heyeti görüşü Rekabet Kurulu'nun bilgisine sunulmuştur.

Taraf vekillerinin katılımları ile 22.8.2007 tarihinde sözlü savunma toplantısı yapılmıştır.

Rekabet Kurulu 22.8.2007 tarihinde nihai kararını vermiştir.

120 **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:**

Raportörler tarafından,

- TÜRİSAB'ın Soruşturma açılmasına mesnet toplantıya katılmadığı, bunun ötesinde, fiyat anlaşması, pazar paylaşımı ve sair Rekabet Kanununu ihlal eder nitelikteki unsurlar içeren anlaşma ve kararların alınmasını engellemeye yönelik "önleyici tedbirler" aldığıının belgeleriyle sabit olduğu ancak TÜRİSAB'ın tüzel kişiliği haiz olmayan Bölgesel Yürütme Kurulunun karar ve eylemlerinden sorumlu bulunduğu;

130

-Kuşadası Ticaret Odasının TÜRSAB Kuşadası BYK tarafından sunulan belgeyi gündemine aldığı ancak görüşmediği; Oda'ya bağlı avukatların belgenin 4054 sayılı Kanun hükümlerine aykırı olabileceği doğrultusundaki görüşlerinin konu ihbar eden tarafından Rekabet Kurumu'na bildirilmeden evvel Oda'ya intikal ettiği ve konunun gündem dışına alındığı;

140 -Kuşadası'nda mukim seyahat acenteleri tarafından ilgili hizmet pazarında uygulana gelen fiyatların, bu fiyatların zaman zarfındaki seyrinin dahi, bir fiyat anlaşması yahut birlikteliği varmış izlenimi vermekten uzak, oldukça farklı seviyelerde olduğu; anlaşmanın imzalandığı tarih ve yakın çevresinde hiçbir teşebbüsün fiyatlarında kayda değer bir değişiklik meydana gelmediği dolayısıyla bir ihlal gerçekleşmediği ve para cezasına da yer olmadığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I. 1. İLGİLİ PAZAR

I.1.1. İlgili Hizmet Pazarı:

150 Soruşturma tarafı teşebbüslerin faaliyet gösterdikleri alanlar tekne gezileri, Pamukkale ve Efes gezileri, cip safari ve at safarileri içeren günlük turistik gezilerdir. Bu çerçevede, ilgili hizmet pazarı "günlük turistik tur hizmetleri" olarak belirlenmiştir.

I.1.2. İlgili Coğrafi Pazar:

160 Yapılan yerinde incelemeler esnasında edinilen bilgiler, Soruşturmaya konu ticari faaliyetin alıcısının yabancı ülkelerden Ülkemize gelen turistler olduğunu ve Türkiye'de mukim olup ilgili hizmeti satın alanların –var ise- önemsenmeyecek kadar az olduğunu doğrulamaktadır. Buna karşın, ilgili pazarda oluşması muhtemel bir rekabeti bozucu, engelleyici ya da kısıtlayıcı eylemin Türkiye Cumhuriyetinin belirli bir coğrafi bölgesinde etkilerini hissettireceği öngörülmektedir. Bu coğrafi pazar Aydın il sınırları olarak belirlenmiştir.

I.2. HAKLARINDA SORUŞTURMA YAPILAN TEŞEBBÜSLER

I.2.1. Türkiye Seyahat Acenteleri Birliği

170 TÜRSAB, 14.9.1972 tarih ve 1618 sayılı Seyahat Acenteleri ve Seyahat Acenteleri Birliği Kanunu'nun 32. maddesi ile bu Kanuna dayanılarak yürürlüğe konulan Seyahat Acenteleri Birliği Yönetmeliği'nin¹ 1. maddesinde hukuki

¹ Resmi Gazete No: 22747; Resmi Gazete Tarihi: 4.9.1996.

statüsü düzenlenmiş olan kamu kurumu niteliğindeki bir meslek kuruluşudur. Anılan yönetmeliğin "Amaç ve Kuruluş" başlıklı 1. maddesine göre: "Seyahat acenteleri, seyahat acenteliği mesleğinin yurt ekonomisi ve turizmüne uygun surette gelişmesini sağlayıcı tedbirleri almak, mesleki ahlak ve tesanütü korumak, 1618 sayılı Kanununda ve bu yönetmelikte belirtilen görevleri yapmak ve yetkileri kullanmak üzere kamu kurumu niteliğinde tüzel kişiliği haiz "Türkiye Seyahat Acenteleri Birliği"ni kurarlar."

- 180 Seyahat Acentelerinin Türkiye Seyahat Acenteleri Birliği'ne üye olmaları zorunludur. 1618 sayılı Seyahat Acenteleri ve Seyahat Acenteleri Birliği Kanununa uygun olarak seyahat acenteliği belgesi almak üzere Turizm Bakanlığına müracaat edenlerden talebi uygun görülenlere, dosyasının tamamlanmasından sonra, Turizm Bakanlığınca, Türkiye Seyahat Acenteleri Birliğine üye olmaları bildirilir. Birliğe üye olan seyahat acentelerine Turizm Bakanlığınca seyahat acentesi belgesi verilir.

TÜRSAB'ın Genel Kurul, Yönetim Kurulu, Denetim Kurulu ve Disiplin Kurulu olmak üzere dört organı bulunmaktadır.

I.2.2. TÜRSAB Kuşadası Bölgesel Yürütme Kurulu

190 TÜRSAB Bölgesel Yürütme Kurulları (BYK) Hukuki Statüleri

- Bir bölgede BYK açılmasına karar vermek ve açılmış BYKları denetlemek TÜRSAB Yönetim Kurulunun sorumluluğuna bırakılmıştır. İç Tüzüğü'nün 77. maddesinde "TÜRSAB Yönetim Kurulu, bölgesel sorunların tespiti ve çözümünde bölge ile Yönetim Kurulu arasında köprü görevi görmek, bölgesel sorunlar hakkında bölgesindeki acenteleri temsilen Yönetim Kurulu ile ve bölgedeki mülki amirlerle görüşmeleri yürütmek, Yönetim Kurulunun verdiği yetki ile Yönetim Kurulunu bölgede temsil etmek amacıyla yeni Bölgesel Yürütme Kurulları kurar ve yetki alanları ve sınırlarını belirler" denilmektedir. Bölgesel Yürütme Kurulları bölge yetki alanındaki acente ve şubelerin temsilcilerinden oluşan Bölgesel Kurul tarafından seçilir. BYK'lar, seçimi müteakip 15 gün içinde faaliyet programı ile bütçe tasarılarını hazırlayıp, TÜRSAB bütçe tasarısında yer almak üzere yönetim kuruluna gönderirler. Yönetim Kurulu kendisine iletilen bütçeleri aynen veya değiştirerek genel bütçe tasarısına dahil eder. Genel Bütçe Tasarısında bütün BYK'ların faaliyetlerine ayrılan toplam miktar, Birlik faaliyet giderlerinin %20'sinden az olamaz. BYK faaliyetleri faslı olarak 1. fıkra esasına göre belirlenen miktarın, acente ve şube toplam sayısına bölünmesi ile bulunacak birim payın her bölgedeki acente ve şube sayısı ile çarpılması sonucu her bölge bütçe payı belirlenir. TÜRSAB Genel Kurulu tarafından onaylanan bütçe, faaliyet programına bağlı olarak ve
- 200
- 210
- üçer aylık dönemler halinde TÜRSAB Yönetim Kurulu tarafından BYK'ya kullanılır. Sonuç itibarıyla Bölgesel Yürütme Kurulları'nın kendi bünyelerinde gelir getirici bir faaliyetleri bulunmamaktadır. Personel ve faaliyet giderleri TÜRSAB tarafından karşılanmaktadır.

07-66/814-300

Bölgesel Yürütme Kurulları'nın görevleri arasında:

- Bölgesel sorunların tespitini yapmak
 - Bölgede yeni kuruluş ve faaliyet denetimleri yapmak veya yaptırmak
 - Bölgesel sorunlara ilişkin olarak bölgelerindeki mülki amirlerle ve yerel yöneticilerle görüşmek ve gerekli yazışmaları yapmak; bu görüşmelere ilişkin raporları ve yazışmalara ilişkin suretleri Birliğe bildirmek
- 220 • Bölgede sahte ve kaçak seyahat acenteliği faaliyetlerini tespit etmek amacıyla denetimler yapmak, yasaya aykırı çalışmaları savcılık, mülki amirlik ve Birliğe bildirmek,
- Bölgede seyahat acentelerinin tur ve benzeri ürünleri ile ilgili olarak meslek ilkelerine yönelik ve esas teşkil edecek nitelikte araştırmalar yapmak ve maliyet belirlemek üzere komisyon kurmak ve bu komisyonun çalışmasının sonucunda belirlenen maliyet örneklerini her yıl en geç şubat ayı sonuna kadar bölgedeki tüm üyelere duyurmak
- bulunmaktadır.

230 Yukarıdaki maddede sayılan görevleri yerine getirmede Birlik Yönetim Kurulu tarafından yazılı olarak yetkisizlik belirtilmediği durumlarda BYK, bölgesel konu ve sınırlarda TÜRSAB adına yetkilidir.

Soruşturma kapsamındaki Kuşadası BYK şu kişilerden oluşmaktadır:

I.2.3. Kuşadası Ticaret Odası

5174 sayılı Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununun 4. maddesine göre odalar; üyelerinin müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, meslekî faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, mensuplarının birbirleri ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak üzere meslekî disiplin, ahlâk ve dayanışmayı korumak ve bu Kanunda yazılı hizmetler ile mevzuatla odalara verilen görevleri yerine getirmek amacıyla kurulan, tüzel kişiliğe sahip kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarıdır.

240

5174 sayılı Kanun'a göre Odaların görevleri arasında Meslek ahlâkını, disiplini ve dayanışmayı korumak ve geliştirmek, ticaret ve sanayinin kamu yararına uygun olarak gelişmesine çalışmak ile Üyeleri tarafından uyulması zorunlu meslekî karar almak da sayılmıştır. Odanın organları meslek komiteleri, oda meclisi yönetim kurulu, disiplin kurulundan oluşmaktadır.

250 Kuşadası Ticaret Odası 1992 yılında Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'ndan izin alınıp kurularak faaliyetine başlamıştır. Yönetim Kurulu Başkanlığı'nı Serdar Akdoğan, Meclis Başkanlığını ise Mehmet Oğuz Kabaçam yürütmektedir.

I.2.4. Seyahat Acenteleri (Genel tanım)

1618 sayılı Kanun'un 1. maddesine göre seyahat acenteleri kar amacıyla turistlere ulaştırma, konaklama, gezi, spor ve eğlence imkanları sağlayan, onlara turizmle ilgili bilgiler veren, bu konuya ilişkin tüm hizmetleri gören ve turizm ekonomisine ve genellikle ödemeler dengesine katkıda bulunan ticari kuruluşlardır. Seyahat acenteleri, Turizm ve Tanıtma Bakanlığının vereceği işletme belgesi ile kurulurlar.

- 260 Seyahat acenteliği belgesi almak isteyenler Bakanlıkça hazırlanan soru fişlerini doldurmak ve müesseselerinin bu kanundaki şartlara uygunluğunu belgelendirmek suretiyle Bakanlığa bir dilekçe ile başvururlar. Bakanlık bu konuda birliğin (TÜRSAB) görüşünü de alır. Birlik gerekçeli görüşünü en geç 15 gün içinde Bakanlığa bildirir.

I.2.4.1. Regal Travel Turizm ve Seyahat Acentesi

- 270 Regal Travel Turizm ve Seyahat Acentesi ticaret unvanı ile faaliyette bulunan ve kısaca "Regal" olarak anılacak olan teşebbüs, Efem Turizm Seyahat Gemicilik, İnşaat, Tekstil Tic. ve San. Ltd. şti. (Efem Turizm)'ne ait bir işletmedir. şirket Müdürü Mustafa Tatar; şirketlerinin 24.12.1994 tarihinde kurulduğunu, 7.10.1998 tarihinde de Regal Tours Seyahat Acentesi olarak faaliyet göstermeye başladıklarını, 28.9.2000 tarihinden itibaren ise A grubu Seyahat Acentesi belgesi alarak incoming, outgoing, ingoing, turist gemiciliği, günlük tur bilet satıcılığı, tur düzenleme, kongre organizasyonu, transfer ve rehberlik hizmetleri, handling hizmetleri gibi konulardaki faaliyetlerini bugüne kadar sürdürdüklerini belirtmiştir. Efem Turizm'in ortakları Mustafa Tatar ve Samiye Serap Tatar'dır.

I.2.4.2. Görele Turizm ve Seyahat Acentesi

- 280 Görele Turizm Sey. ve Tic. Pet. San. A.ř. ticaret unvanı ile "Incoming" tur acenteliği ve otel işletmeciliği alanlarında faaliyette bulunan Görele Turizm'in 3.9.2005 tarihli Genel Kurul Toplantısına ait Hazirun Cetveline göre, şirketin %99.51 oranındaki hissesi Hüseyin Kahveci'ye; geriye kalan bölüm ise eşit hisselerle Salih Koyun, Nursel Aksevim, Ali Kahveci ve Nuran Günay'a aittir.

I.2.4.3. Last Minute Tours Turizm ve Seyahat Acentesi

- 290 Çotul Turizm Tic. Ltd. şti.'nin Last Minute Tours Seyahat Acentesi (Last Minute) unvanı ile işlettiği A Grubu Seyahat Acentesi 1991'de faaliyete geçmiştir. Çotul Turizm Hatice Çotul ve Mustafa Çotul arasında %50'lik oranlarla sahip olunan bir şirkettir. şirketin temel faaliyetleri yurt içinde ve yurt dışında turizm ve seyahat acenteleri kurmak, işletmek, kurulmuş olanlarla işbirliği yapmak, kara, deniz ve hava yolu ile turist taşımak, yurt içinde ve yurt dışında geziler tertip etmek veya bu tür gezi organizasyonlarına aracılık etmek olarak bildirilmiştir. Last Minute günlük tur düzenlemenin yanında "Incoming" yapan bir seyahat acentesidir. Last Minute'nin ağırlıklı faaliyeti İran'dan turist getirilmesidir. şirketin

300 İran ile koordinasyonu İran'da bulunan büroları vasıtasıyla sağlanmaktadır. Last Minute'nin turist profili yörede faaliyet gösteren diğer acentelerden farklı olduğu için onlardan bağımsız bir hizmet ve fiyat politikasının takip edildiği ifade edilmiştir.

I.2.4.4. Madalyon Travel Turizm ve Seyahat Acentesi

310 Madalyon Travel, Arkadaş Turizm ve Ticaret Gayrimenkul Pazarlama İth. ve İhr. Ltd. Şti. (Arkadaş Turizm)'nin işlettiği bir seyahat acentesidir. Arkadaş Turizm'in ortakları 27.12.2004 tarih 6206 sayılı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'ne göre Mehmet Pekgüleç, Ayşin Pekgüleç ve Yalçın Kocabay'dır. Arkadaş Turizm gayrimenkul, gıda, turizm vs. gibi birçok alanda faaliyette bulunan bir teşebbüs olduğundan turizm alanındaki faaliyetlerini Madalyon Turizm Acentesi unvanı ile yürütmektedir. Madalyon 1997 yılından beri faaliyet gösteren bir tur operatörüdür. Madalyon "Incoming" yapmamaktadır, ana faaliyet alanı günlük tur düzenlemektir. Madalyon aktif satış yapmamakta; günlük tur satışlarını Kuşadası'nda anlaşmalı olduğu başka seyahat acenteleri vasıtasıyla yapmaktadır. En sık çalıştığı acenteler: (.....), (.....), (.....) ve (.....) Turizm'dir.

I.2.4.5. Sisan Tours Turizm ve Seyahat Acentesi

320 Sisan Turizm San. ve Tic. A.Ş.'nin 21.08.2004 tarihli genel Kurul Toplantısı Hazirun Cetveli'ne göre şirketin %67'lik hissesi Nurten Coşgun'a, %1'lik hisseleri Mustafa ve Ali Mert Coşgun ve Sevim İnal'a, %20'lik hisse Nurettin Balaban'a, % 10'luk hisse ise Mehmet Yiğit Balaban'a aittir. Şirketin Yönetim Kurulu Başkanı Sisan Tours'un 1994 yılından itibaren faaliyette olan bir incoming acentesi olduğunu, acentenin düzenlediği özel turları internet üzerinden satmakta olduğunu, düzenli tur seferlerinin bulunmadığını ifade etmiştir. Sisan diğer tur operatörlerinin aksine turistlerle yüz yüze gelmeden satış yaptığı için farklı bir faaliyet alanında bulunmaktadır. Dolayısıyla tur fiyatlarını, Kuşadası'ndaki acentelere göre değil, İnternet ortamında diğer ülkelerdeki çeşitli güzergahlar için verilen tur fiyatlarına göre belirlemektedir.

330

I.2.4.6. Siba Tours Turizm ve Seyahat Acentesi

Siba Turizm Seyahat Organizatörlük ve Tic. Ltd. Şti. %50 lik hisse oranları ile Bülent İlbahar ve Hüseyin Uçar'a aittir. Şirket müdürü ise Bülent İlbahar'dır. Siba Tours yetkilisi olan Bülent İlbahar aynı zamanda Kuşadası BYK Başkanı'dır.

340 Siba incoming yapan bir turizm acentesidir ve faaliyeti ağırlıklı olarak Hollandalı turistlere otel odası satılmasıdır. Bunun dışında getirdiği turistlerin bir kısmına günlük turlar da satmaktadır. Pas alma ya da pas etme ise Siba için istisnai hallerde gerçekleşmektedir. Bülent İlbahar'ın ifadesine göre Kuşadası'nda

satılan günlük tur hizmetlerinin yarısından fazlası "Incoming" acentelerince yürütülmektedir.

I.2.4.7. Discovery Turizm ve Seyahat Acentesi:

350 Ulu Turizm Tic. İth. İhr. ve San. Ltd Şti. (Discovery Turizm) 1995 yılında faaliyete başladığını, faaliyet konusunun seyahat acenteliğinin kapsamında bulunan işler olduğunu ifade etmiştir. Şirketin %95 oranındaki hissesi Hüseyin Erenuluğ'a, %5 oranındaki hissesi M. Ali Erenuluğ'a aittir. Discovery'nin sağladığı turizm hizmetlerini ağırlıklı olarak Efes turları ve safari turları oluşturmaktadır.

I.2.4.8. Tayf Turizm ve Seyahat Acentesi

360 Tayf Turizm ve Seyahat acentesi ortağı Volkan Yırtımcı acentesinin Kuşadası'nda günü birlik turlar ve internet üzerinden satılan Anadolu ve Yunan Adaları turları alanlarında 2000 yılından beri faaliyet gösterdiğini beyan etmiştir. Tayf küçük ölçekli bir turizm acentesi olup yurt içinde herhangi bir tur düzenlememekte ya da incoming yapmamaktadır. Şirket tamamen internet ortamında satış yapmakta, müşterileri ABD, Avustralya, Yeni Zelanda gibi İngilizce konuşan ülkelerden kişiler olup Tayf Turizm'in Internet sitesinden yaptıkları rezervasyonlarla Yunanistan'dan hizmet almaktadırlar. Şirket gelen turistlerin Yunanistan'da bulunan otellere yerleşmesine aracılık yapmaktadır.

I.2.4.9. Aphrodi Turizm ve Seyahat Acentesi

370 Aphrodi Kuşadası merkezde çalışan ve sokak acentesi tabir edilen bir acentedir. Şirket faaliyetlerinin büyük çoğunluğunu Efes günlük turları, Türk Gecesi, Aquapark, cip veya at safarileri oluşturmaktadır. Şirket aile şirketi olarak yapılandığı için turlar sırasında rehberlik eden kişiler şirkete ek maliyet yüklememektedir. Bu nedenle diğer firmalardan daha düşük fiyatta hizmet sunma olanakları vardır. Şirket 2006 yılında turizmdeki durgunluk nedeniyle tur düzenlemek yerine kendilerinden hizmet talebinde bulunan müşterileri Discovery Turizm' e yönlendirmişlerdir.

I.2.4.10. Kuşadası Turizm ve Seyahat Acentesi

380 2006'dan itibaren Asta Turizm Ltd. Şti. bünyesinde faaliyet göstermeye başlayan Kuşadası Turizm Seyahat Acentesi 1982 yılından bu yana Rusya Federasyonu, Romanya, Ukrayna ve Makedonya başta olmak üzere çeşitli ülkelerden tur operatörleri ile işbirliği içerisinde, Türkiye'de yerel turistik hizmetler (konaklama, hava alanı transferi) sunmaktadır. Asta Seyahat Acenteliği Turizm Danışmanlık İç ve Dış Tic. Ltd. Şti. 9.2.2006 tarih ve 6489 sayılı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'ne göre eşit hisselerle Emre Ateş, Tuğrul Sökmen ve Tetyana Gazeyeva'ya aittir. Kuşadası Turizm ve Seyahat Acentesi,

07-66/814-300

acente politikası gereği Kuşadası'nda günlük tur satışı yapmamaktadır. Bu nedenle teşebbüsün ilgili pazarda cirosu yoktur.

390

I.2.4.11. Lykos Turizm ve Seyahat Acentesi

10.4.2003 tarih ve 5775 sayılı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'ne göre Fahri Öztürk, Lykos Turizm Seyahat Acentesi ticaret unvanı ile 3.4.2003 tarihinden beri faaliyet göstermektedir. Lykos Travel'in ticari ikametgahı Kadınlar Denizi Cad. No: 55/6 Kuşadası/ Aydın olarak ilan edilmiştir, yerinde inceleme sırasında yukarıdaki adrese gidilmiş ancak işletmenin kapandığı görülmüştür.

I.2.4.12. Sun Wind Turizm ve Seyahat Acentesi

400

4.10.2006 tarih, 6656 sayılı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'ne göre Doğu Turizm Seyahat ve Ticaret Ltd. Şti.'nin ortakları Ömer Bektaş ve Necla Bektaş'tır. Ticaret sicili kayıtlarına göre Şirket Kadınlar Denizi Cad. 2. Sok. No:1/A Kuşadası Aydın adresinde faaliyet göstermektedir ancak yerinde inceleme sırasında yukarıdaki adrese gidildiğinde işletmenin kapandığı görülmüştür.

I.2.4.13. Galileo Travel Turizm ve Seyahat Acentesi:

410

Ro-ca Tur. Sey. Ve Tic. Ltd. Şti. (Galileo Travel) 1997 tarihinden bu yana 4686 No'lu işletme belgesiyle esas olarak araç kiralama ve bunun yanı sıra günübirlik tur biletleri satışı, aqua park bileti satışı, otel rezervasyonu vs. alanlarında faaliyetlerini sürdürmektedir.

I.2.4.14. Castle Travel Turizm ve Seyahat Acentesi:

420

Kültürel Turizm Tic. ve Seyahat Ltd. Şti. bünyesinde A Grubu Seyahat Acentesi İşletme Belgesine Sahip olan Castle Turizm Adnan Menderes Bul. No:28 Kuşadası Aydın adresinde faaliyette bulunmaktadır. Yerinde inceleme esnasında bir Castle Travel çalışanı, sokak acentesi olarak tabir edilen gruba dahil olduklarını, günlük tur sattığı müşterilerini turu düzenleyen daha büyük çaptaki, organize olmuş seyahat acentelerine pas ettiklerini beyan etmiştir.

I.3. YAPILAN TESPİTLER

I.3.1. İlgili Hizmetin Piyasada Sunumu

430

İlgili hizmet pazarı olarak belirlenen "Günlük Tur Hizmetleri" turizm hizmetleri arasındadır ve başkaca hizmet pazarları ile karşılıklı etkileşim halindedir. Türkiye'ye özellikle Kuşadası ve yöresi coğrafi pazarına gelen turistlerin tamamına yakını seyahat organizasyonlarını kendi ülkelerindeki (başlangıç ülkesi) bir tur operatörü aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Başlangıç ülkesindeki tur operatörü de nihai tüketiciye sattığı tatil paketini varış ülkesindeki (Türkiye)

seyahat acentesinden satın almaktadır. Yabancı ülkelerdeki tur operatörleri aracılığıyla yahut doğrudan tatil paketi satan Türkiye’de mukim seyahat acenteleri “Incoming” acente olarak anılmaktadır. Bunun yanında bazı seyahat acenteleri ise turist getirilmesinde aktif rol almamakla, turistlere yakın yerlerde ofis/stand açarak ya da aktif pazarlama yaparak müşteri kazanmaktadır. Incoming yapan acentelerin sundukları günlük turistik gezi hizmetleri rakiplerinininkinden bir miktar yüksek fiyatlandırılrsa da bu durum “kurumsal sorumluluk” taşımalarından kaynaklanmaktadır. Ancak, talep esnekliğinin yüksek olması ve tüketicinin ekonomik özgürlüğünü tam olarak kullanabilmesi sonucu her iki grup seyahat acentesi tarafından sunulan hizmetler aynı ilgili pazardadır.

1.3.3. Savunmalar ve Bunların Değerlendirilmesi

1.3.3.1. Kuşadası Ticaret Odası’nın Savunması

450 Kuşadası Ticaret Odası’nda (KTO) yapılan toplantıda Kuşadası Ticaret Odası İkinci Meslek Komitesi olarak oda üyelerinden gelen şikayetler üzerine Kuşadası turizminin daha işlevsel ve kaliteli bir seviyeye taşımının yasal yollarının görüşüldüğü ve “mesleki ilke ve kararlar” adı altında bir taslak hazırlanarak Kuşadası Ticaret Odası Meclisi gündeminde görüşülmesinin talep edildiği belirtilmiştir. Savunmada yer alan ifadelerle göre, KTO Hukuk Müşavirliğinden alınan görüş çerçevesinde taslağın 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun’un ilgili maddelerine, 1618 sayılı Acenteler Yasası’na ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ve Odalar ve Odalar ve Borsalar Kanunu’na aykırılık teşkil etmesi nedeniyle uygulanabilirliğinin bulunmadığını öğrenilmesinin ardından taslak iptal edilmiştir. Ayrıca, hukuksal plarformda yapılan inceleme ve araştırma sürecinde kesinlikle hiçbir acente veya firmaya bu hususta sirküle edilen bir bildirim bulunmadığı da vurgulanmıştır.

1.3.3.2. Türkiye Seyahat Acenteleri Birliği’nin Savunması:

TÜRSAB vekili Av. Şükran Tezel’in savunmasında aşağıdaki hususlar yer almıştır:

- 470 - Türkiye Sayahat Acenteleri Birliği’nin 1618 sayılı Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanunu ile kurulmuş kamu tüzel kişiliğini haiz, kamu kurumu niteliğinde bir meslek birliği olduğu, hak ve fiil ehliyetinin TÜRSAB’da olduğu, dolayısıyla soruşturma açılması hakkındaki kararın da isabetli olarak TÜRSAB’a tebliğ edildiği ifade edilmiştir. TÜRSAB’ın inceleme konusu soruşturma hakkında ilk olarak 11.10.2006 tarihindeki Rekabet Kurumu tebligatı ile ve akabinde Kuşadası Bölgesel Yürütme Kurulu (BYK) ile yapılan görüşme sonucunda bilgi edindiği belirtilmiştir. Kuşadası Ticaret Odası’nda yapılan ve 4054 sayılı Kanun’a aykırılıklar içeren toplantıya Kuşadası Ticaret Odası bünyesindeki 2. Meslek Komitesi üyesi olan seyahat acentelerinin katıldığı; Kuşadası BYK’nun bu

- 480 meslek komitesinin üyesi bulunmadığı ve toplantıya da katılmadığı
vurgulanmıştır. Bu anlamda TÜRSAB'ın bu meslek komitesinde yer
almasının mümkün olmadığı Ticaret Odası'nda Kuşadası BYK'nun
TÜRSAB olarak temsiline ilişkin herhangi bir kararın olmadığı, böyle bir
kararla ilgili TÜRSAB tarafından yapılmış bir görevlendirmenin
bulunmadığı, bu nedenle TÜRSAB'ın sorumlu tutulmasının mümkün
olmadığı beyan edilmiştir.
- 490 - TÜRSAB'ın 4054 sayılı Kanun'un uygulanması konusunda gösterdiği
hassasiyeti ortaya koymak üzere *"daha önce Kapadokya bölgesinde
faaliyet gösteren seyahat acentelerinin tur taban fiyatlarını belirlemek
suretiyle ortak bir pazarlama faaliyetiyle turların bağımsız bir bürodan ve
oluşturulacak organizasyon tarafından yürütüleceğine ilişkin protokolün
4054 sayılı Kanun'a aykırı düzenlemeler içerdiğinin anlaşılması üzerine
ilgili acentelere bilgilendirme yazısı yazıldığı"* belirtilerek bu yazı da
savunma ekinde sunulmuştur. Konunun önemi doğrultusunda diğer
bölgesel yürütme kurullarına ve Kuşadası BYK'na da bu yazı
kapsamında birlik tarafından bilgi verildiği ifade edilmiştir.
- 500 - Ayrıca Kuşadası çarşı esnafı ve çalışanlarının şikayeti neticesinde Kültür
ve Turizm Bakanlığı'nın 5.6.2006 tarih ve 88617 sayılı yazısı ile bazı
seyahat acentelerinin CENTER diye tabir edilen birkaç büyük alışveriş
merkezinden komisyon alarak karşılığında kurvaziyer gemileriyle
Kuşadası'na gelen turistleri bu alışveriş merkezlerine yönlendirdiklerini
öğrenmiş olan TÜRSAB'ın bunun üzerine Kuşadası BYK'na gönderdikleri
7.7.2006 tarih ve 92272 sayılı yazıları ile acenteleri rekabeti bozucu etki
yaratan bu tarz uygulamalardan kaçınmaları konusunda uyarılmıştır.
- 510 - Son olarak gerek TÜRSAB'ın 26.5.2006 tarih ve 91774 sayılı yazısında
ve gerekse Kuşadası BYK'na Av. Birgül Öner tarafından 7.8.2006
tarihinde gönderilen hukuki görüşte turizm sektörü açısından
sağlayıcıların hizmet satış fiyatlarını aralarında yapacakları bir anlaşma
ile belirlemelerinin her zaman 4054 sayılı Kanun'a aykırılık
oluşturacağına vurgulandığı belirtilmektedir. Bu görüşler doğrultusunda
hareket eden Kuşadası Ticaret Odası da 31.10.2006 tarih ve 2005-
2008/024 sayılı Meclis Kararı ile 2. meslek komitesinin hazırladığı meslek
ilkelerine ilişkin taslağın iptaline karar vermiştir. Böylece 2. Meslek
Komitesinin hazırladığı meslek ilkeleri taslağı bir tekliften ibaret kaldığı ve
hiçbir zaman hayata geçirilmediği vurgulanmıştır.

1.3.3.3. Seyahat Acentesi Olan Tarafların Savunmaları

520 Soruşturma tarafı seyahat acentelerinin savunmaları üç ayrı başlık altında
toplanmıştır:

1. Fiyat tespitinin ve mesleki ilke kararlarının alındığı toplantıya hiç katılmadığı savunması

Lykos Travel, Castle Travel ve Sun Wind Travel ünvanlı seyahat acenteleri savunmalarında KTO ve Kuşadası BYK bünyesinde yapılan toplantıya şirketlerini temsil eden yetkili kişilerin katılmadığı savunmasında bulunmuşlardır.

2. Günlük tur hizmetleri pazarında faaliyet gösterilmediği veya faaliyetinin farklı nitelik arz ettiği iddiası

530 Kuşadası Turizm, Sisan Turizm, Last Minute Turizm ünvanlı seyahat acentleri ise kendi faaliyetlerinin soruşturma konusu ile örtüşmediği, bir diğer ifade ile günlük düzenli turistik tur hizmetleri pazarında bir faaliyetlerinin olmadığı, anılan toplantıya turizmdeki sorunları tartışmak ve çözüm önerileri getirmek amacıyla katıldıkları savunmasında bulunmuşlardır.

3. Yapılan toplantının Kuşadası turizminin sorunlarını tartışmak ve çözüm önerileri getirmek amaçlı olduğu, aksi kabul edilse bile bu anlaşmanın hiç uygulanmamış olduğu iddiası

540 Tayf Turizm, Görele Turizm, Galileo Travel, Regal Turizm, Madalyon Turizm, Discovery Turizm ve Siba Turizm savunmalarında Kuşadası Ticaret Odası İkinci Meslek Komitesi'nin oda üyelerinden gelen şikayetler üzerine Kuşadası turizminin daha işlevsel ve kaliteli bir seviyeye taşınmanın yasal yollarının görüşüldüğünü ve "mesleki ilke ve kararlar" adı altında bir taslak hazırlanarak Kuşadası Ticaret Odası Meclisi gündeminde görüşülmesinin talep edildiğini belirtmişlerdir. Konunun meclis gündemine gelmesinin akabinde Ticaret Odası Hukuk Müşavirlerinden alınan hukuki görüş doğrultusunda taslağın 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'a aykırılık teşkil etmesi nedeniyle uygulanabilirliğinin bulunmadığının kendilerine şifahi olarak bildirildiğini, daha sonra ise Meclis kararı ile taslağın ayrıca iptaline karar verildiği de savunma metni içeriğinde beyan edilmektedir. Hukuk 550 Müşavirliğinden alınan görüş çerçevesinde İkinci Meslek Komitesinin hazırladığı taslağın yeniden görüşüldüğü ve taslağın 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un ilgili maddelerine, 1618 sayılı Acenteler Yasası'na ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ve Odalar ve Odalar ve Borsalar Kanunu'na aykırılık teşkil etmesi nedeniyle uygulanabilirliğinin bulunmadığını öğrendiklerini belirtmektedir. Ayrıca yukarıda anılan seyahat acenteleri soruşturmaya konu taslağın iptal edilmesinden önce veya sonra bu hususa dair bir uygulamalarının bulunmadığını, fiyatlarını bağımsızca, arz ve talep koşullarına göre belirlediklerini ifade etmişlerdir.

560

Savunmaların değerlendirilmesi:

Castle Travel ve Sun Wind Seyahat Acentesi tarafından dile getirilen toplantıya şirket yetkilisinin katılmamasından dolayı sorumlu tutulamayacakları yönündeki savunmalara katılmak mümkün görülmemektedir. Rekabet Hukukunun genel kabul gören ilkeleri çerçevesinde çok sayıda emsal kararda da olduğu gibi bir teşebbüsün fiyat anlaşmasına dahil olduğunun hukuken tespiti için anlaşmanın yetkili bir şahıs tarafından imzalanması gerekli bir unsur değildir; hatta, anlaşma metninin yazılı olması dahi gerekli görülmemektedir. Somut vakada elde edilen

570 anlaşmada on dört imza bulunmaktadır ve diğer teşebbüslerin söz konusu "yetkisiz" şahısları denk kabul ederek anlaşmayı onlarla birlikte imza altına almaları söz konusu teşebbüslerin Rekabet Kurumu tarafından sorumlu kabul edilmesi için yeterlidir.

Kuşadası Turizm, Sisan Turizm, Last Minute Turizm unvanlı seyahat acentleri tarafından dile getirilen soruşturma konusu ilgili pazarda faaliyet göstermedikleri; toplantıya genel olarak turizmdeki sorunları tartışmak ve çözüm önerileri sunmak maksadıyla katıldıkları savunması bu teşebbüslerin faaliyet alanları araştırılarak değerlendirilmiştir. Last Minute Turizm'in İran'daki şubesi aracılığıyla yalnız bu ülkeden gelen turistlere günlük turları da içeren bir tatil paketi şeklinde satış yaptığı, bunun dışında günlük tur satışının bulunmadığı tespit edilmiştir. Sisan Turizm ise kruvaziyer gemileri ile Kuşadası'na gelen turistlere internet üzerinden birkaç kişilik özel tur satışı yapmakta ve fiyatlarını geminin uğradığı diğer ülkelerdeki tur fiyatlarına göre belirlemektedir. Kuşadası Turizm unvanlı seyahat acentesi ise günlük tur düzenlememekte; faaliyet konuları konaklama ve hava alanı transferinden oluşmaktadır. Bu üç seyahat acentesinin savunmaları muhasebe kayıtları ve yerinde incelemede yapılan gözlemlerle de desteklendiğinden ve ilgili pazardaki fiyat değişimlerinden etkilenmeleri mümkün olmadığından kabul edilmiştir.

590 Amacı ne olursa olsun anlaşmanın hiçbir zaman uygulanmadığı yönünde Aphrodi, Discovery, Galileo, Görele, Lykos, Madalyon, Regal, Siba ve Tayf Turizm tarafından getirilen savunmalar ise elde edilen somut deliller ile desteklenmektedir. Nitekim anlaşma tarihinde hiçbir teşebbüsün fiyat tarifesinde değişiklik olmadığı gibi anlaşmanın öncesinde ya da sonrasında da ilgili pazarda faal teşebbüsler arasında dikkat çeken bir fiyat birliğine rastlanmamaktadır. Ayrıca, piyasaya giriş çıkışın zor olmadığı günlük tur hizmetleri pazarında fiyat artırarak kar marjını artırmak piyasanın cazibesini artırmakta bu yeni girişlere imkan tanımakta ve artan arz fiyatlarda aşağı yönde bir baskı oluşturmaktadır. Bu durumda anlaşmayı bozarak müşteri çekmeye çalışan acentelerin ortaya çıkması kaçınılmaz olmaktadır.

600 18.7.2006 tarihinde yapılan toplantıda kararlaştırılan ve teşebbüslerce düzenlenen turlarda asgari fiyat belirlenmesinin ve uymayanlara yaptırım uygulanmasını öngören kararın uygulanıp uygulanmadığının tespitine ilişkin olarak 26.10.2006–3.11.2006 tarihleri arasında Kuşadası'nda Raportörlerce yapılan yerinde inceleme esnasında taraflardan alınan fatura örnekleri incelenmiş, kararın uygulandığına dair herhangi bir bulguya rastlanılmamıştır.

610 **I.4. GEREKÇE VE HUKUKİ DAYANAK**

TÜRSAB Kuşadası Bölgesel Yürütme Kurulu, Kuşadası Ticaret Odası ve Kuşadası'nda mukim on dört seyahat acentesinin 18.7.2006 tarihinde toplanarak zorunlu mesleki kararlar ve tur taban fiyatları belirlemek amacıyla bir mutabakata vardıkları ve bu uzlaşmayı tutanak ile kayda geçirdikleri sabittir.

07-66/814-300

620 Bununla birlikte Kuşadası Ticaret Odası ve BYK'nun hukuk danışmanından alınan görüş üzerine taraflar yaptıkları anlaşmanın 4054 sayılı Kanun'a aykırı olduğunu öğrenmişler ve Kuşadası Ticaret Odası Meclisi'nin kararı olmasını planladıkları meslek ilkeleri taslağının gündemden çıkarılarak iptal edilmesini sağlamışlardır.

Soruşturma tarafı teşebbüsler anılan meslek ilkelerinin ve tur taban fiyatlarının KTO Meclisi bünyesinde bir karara dönüşmeden iptal edilmiş olması nedeniyle hiçbir zaman bir anlaşmanın doğmadığını öne sürmektedirler. Buna karşılık Rekabet Hukuku'nda "anlaşma" kavramı diğer hukuk dallarına nazaran daha geniş bir anlam ifade etmektedir.

630 Rekabet hukuku anlamında bir anlaşmadan bahsedebilmek için taraflar arasındaki danışıklı ilişkinin hukuki niteliğine veya şekline bakılmamakta, tarafların kendilerini bağlı hissettikleri her türlü uzlaşma anlaşma olarak kabul edilmektedir. Buna göre anlaşma yazılı veya şifahi olarak yapılabileceği gibi; açık veya zımnen de yapılabilir. Önemli olan piyasada belirli bir şekilde davranmaya yönelik olarak ortak ve karşılıklı iradenin herhangi bir şekilde beyan edilmesidir. Bir diğer ifadeyle Medeni Hukukun geçerlilik koşullarına uyulmasa bile tarafların kendilerini bağlı hissettikleri her türlü uzlaşma ya da uyuşma yazılı olsun ya da olmasın anlaşmadır. Dolayısıyla tarafların, meslek ilkeleri ve tur taban fiyatları konusunda hazırladıkları metni resmi bir karara dönüştürmemiş olmaları bu tutanağın anlaşma olmadığı anlamına gelmemektedir. Aksine, hazırlanan tutanak tarafların ilgili hususlara dair fikir
640 birliğine ulaştıklarını gösterdiğinden Rekabet Hukuku anlamında "anlaşma" niteliğindedir.

Taraflar arasındaki uzlaşının Rekabet Hukuku anlamında anlaşma olduğu sabit olmakla birlikte bu anlaşmanın Kanun'a aykırılık teşkil etmesi için ilgili pazardaki rekabeti engelleme, bozma veya kısıtlama amacını taşıması ve/veya bu amacı taşımasa bile ilgili pazardaki rekabeti engelleme, bozma veya kısıtlama yönünde etki doğurması gerekmektedir. Bir başka ifade ile anlaşmanın Kanun'a uygunluğu tartışılırken göz önünde bulundurulacak en önemli hususlar anlaşmanın "amacı" ve "etkisi" dir. Zira amaç ve etki doktrini Kanun'da da yer
650 almaktadır.

4054 sayılı Kanun'un Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar başlığını taşıyan 4. maddesinde "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır." denilmektedir.

660 4. maddeye göre yasaklanan eylemlerin başında fiyat tespiti anlaşmaları gelmektedir. 4. maddenin ikinci fıkrasının (a) bendi uyarınca "Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kâr gibi unsurlar

ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi” hukuka aykırı ve yasaktır.

Tarafların yukarda da açıklandığı şekilde anlaşma olarak kabul edilen bu eylemlerinin Kanun’un 4. maddesinin ikinci fıkrası (a) bendinde açıklandığı üzere bir rekabet ihlali olarak kabulünden önce anlaşmanın amacına ve etkisine bakılması gerekmektedir.

670 Toplantıya katılan teşebbüslerin faaliyet alanlarının farklılık göstermesi, birkaçının ilgili pazarda faaliyetinin dahi bulunmaması amacın fiyat tespiti sonucunda kartel karı elde etmek olmadığını doğrulamaktadır. Ayrıca meslek ilkeleri başlığı altında fiyat tespitine bir maddede yer verilirken diğer bütün maddelerde verilen hizmetin kalitesini artırmaya ve meslek kurallarına uygun davranılmasını sağlamaya yönelik hususlara yer verilmesi de amacın rekabeti kısıtlamak olmadığı savını desteklemektedir. Dolayısıyla tarafların Kuşadası turizminin sorunlarını tartışmak ve kötü gidişatı önlemek amacıyla toplandıklarına ilişkin savunmaları kabul edilmiştir.

680 Bununla birlikte, tarafların amacının Rekabeti kısıtlamak olmadığı durumlarda da anlaşmanın uygulanıp uygulanmadığı, piyasadaki rekabet üzerinde bir etkisinin olup olmadığının da değerlendirilmesi gerekmektedir. Zira, amacı rekabeti kısıtlamak veya bozmak olmayan anlaşmalar dahi bu etkiyi doğurabilmektedir. Mevcut olayda bu değerlendirme yapılmış söz konusu anlaşma sonucunda piyasa fiyatları gözlemlenmiş ve anlaşmanın herhangi bir etkisinin olmadığı tespit edilmiştir.

690 Sonuç olarak, soruşturma tarafı teşebbüslerce yapılan anlaşmanın rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı bir amacının ve/veya etkisinin bulunmaması sebebiyle Kuşadası’nda verilen “günlük turistik tur hizmetleri” pazarında 4054 sayılı Kanun’un ihlal edilmediği sabittir.

I- SONUÇ

700 28.9.2006 tarih ve 06-67/906-M sayılı Kurul kararı uyarınca yürütülen soruşturma ile ilgili olarak düzenlenen Rapora, toplanan delillere ve incelenen dosya kapsamına göre; Soruşturma konusu eylemin 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesini ihlal etmediğine bu nedenle söz konusu teşebbüsler hakkında idari para cezası verilmesine gerek olmadığına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.